

CORRIGEREN (VERBETEREN)

Bij het geven van schrijfoopdrachten, stelt zich natuurlijk de vraag: 'Moet de leerkracht alles nakijken en corrigeren?' Normaliter verwacht je hierop het antwoord: 'Ja, vanzelfsprekend!' Dus gaan leerkrachten ervan uit dat je maar best niet al te veel schrijfoopdrachten geeft, want je bent al gauw enkele uren zoet met het corrigeren van 20 à 25 teksten. Invuloefeningen in werkboeken zijn veel eenvoudiger na te kijken dan opstellen en de gemakzuchtige leerkrachten zeggen: 'Laat ons dus maar gaan voor die invuloefeningen, waarbij de kinderen alleen het allernoodzakelijkste hoeven te noteren.'

Geef je alle dagen – of haast alle dagen – een schrijfoopdracht, dan krijg je als leerkracht heel wat meer teksten te verwerken en wordt het zo goed als onmogelijk om alles te corrigeren. Alles lezen lukt wel, maar spelling, zinsconstructie en leestekens grondig aanpakken, gaat niet. Daarom kies je uit langere teksten een gedeelte om secuur te corrigeren. Dit gedeelte markeer je, zodat het kind weet welk gedeelte van zijn tekst onder handen genomen is en welk gedeelte niet. Daarbij geef je het kind de opdracht om alleen het gecorrigeerde deel over te schrijven en voor te lezen. Staat een kind erop om zijn volledige tekst te laten nakijken, dan doe je dit op een later moment, bijvoorbeeld 's avonds of een van de volgende dagen.

Een middel om snel teksten te corrigeren is de teksten overtikken. Terwijl je de tekst overtikkt, verbeter je de fouten en pas je de zinnen en de interpunctie aan waar dit nodig is. Dit kun je zelfs – en bij voorkeur – doen op school, terwijl het kind naast je staat. Je leest dan tijdens het typen de tekst voor en stelt de correcties voor die je wilt aanbrengen. Zo krijg je veel interactie met het kind en beseft het kind ook waarom je de correcties aanbrengt. Je kunt ook het kind zijn tekst aan jou laten dicteren, zeker als je weet dat het kind al behoorlijk goed schrijft en weinig of geen spelfouten maakt.

Je hoeft ook niet te wachten tot alle kinderen klaar zijn met schrijven. Je kunt, terwijl de kinderen nog aan het schrijven zijn, al stukjes tekst overtikken, waarna het kind kan voortwerken aan zijn tekst.

Een goede gewoonte is om na elk dictee of opstel de kinderen te vragen hun tekst door een ander kind te laten nalezen en te verbeteren. Dit kun je vanaf de eerste klas doen. Na het dictee of opstel zeg je: '*Geef je blad aan het kind links van je.*' Dit kun je één of twee of meer keren zeggen en dan gaat het zo: '*Blad naar links* (de kinderen geven het blad naar links), *nog eens naar links* (de kinderen geven het blad nog eens door naar links), *nog eens naar links.*' De ene dag naar links, een andere keer naar rechts, maar ook al eens naar voren of naar achteren als de kinderen in rijen zitten. Je kunt ook een drie- of viertal kinderen in de klas aanwijzen bij wie de andere kinderen met hun blad moeten langsgaan. Nu en dan kun je de kinderen zelf laten kiezen door welk kind in de klas (of een hogere klas) ze hun tekst laten nalezen. Snel merk je dan dat de klas zeer goed weet wie goed kan schrijven en spellen, want bij hen komen de meeste kinderen langs. Heb je bezoekers of stagiairs in de klas, schakel hen dan mee in en gun de mensen op het secretariaat van de school ook eens enkele bladen om te corrigeren. Ook kleuterleidsters en -leiders mogen af en toe eens een tekst van een kind uit de lagere school nakijken terwijl ze toezicht houden op hun spelende kleuters, ze kunnen er de geïnteresseerde kleuters zelfs bij betrekken.

TER OVERWEGING

Bedenk dat je tijdens het schrijven op verschillende zaken moet letten en dat dit voor kinderen niet altijd vanzelfsprekend is.

Het geschrift moet leesbaar zijn. Een mooi handschrift is dus al een eerste vereiste. Als je je gedachten op papier wilt zetten moet je bijna even snel kunnen schrijven als je kunt denken en snel schrijven is dikwijls ook slordig en onleesbaar schrijven.

Je moet de spellingregels kennen. In het Nederlands zijn naast de vervoegingen vooral de regels van verdubbeling en verenkelling de grote struikelblokken. De eindletter van onverbogen naamwoorden zorgt ook regelmatig voor problemen. Vreemde woorden en bastaardwoorden kunnen ook roet in het eten strooien.

Een verhaal schrijven betekent dus niet alleen je gedachten neerschrijven, maar ondertussen ook voortdurend nadenken over de spelling. Je gedachten gaan daarmee alle kanten uit.

Schrijven is een hele kunst.